

מלחמת הדרקונים

אך ההבדל אינו בגיל, אלא במידת המעורבות בתקופה שקדמה למלחמה.

נקמת הדרקונים

אילו ניתן היה לגבש החלטה להילחם על הישארות אבן במישרד החוץ, ניתן היה לפוצץ מייד את כל העניין. אולם רבים לא הרחיקו לכת עד כדי כך. הם היו מוכנים להוריד את אבן לדרגת שר-התסברה וסגן ראש-הממשלה — אך לא לזרוק אותו לכלבים. ואילו אבן החליט הפעם להילחם, הודיע שלא יקבל את המינוי, ויצביע נגד הממשלה בכנסת.

באותו רגע היה נדמה שהכל מתפוצץ בבת אחת. דיין ראה שאבן לוחם בפעם הראשונה בחייו — והתערור גם הוא לפתע. הוא איים להצביע גם הוא נגד הממשלה, יחד עם נאמניו הקרובים ביותר — דויד קורן, מרדכי בן-פורת ומחילה גז. במצב כזה היה גם גד יעקובי במצב עדין ביותר.

הדרקון ברפ"י קם על הורגו. במפא"י היה המצב קשה עוד יותר. הדרקונים, שכבר השלימו עם מותם הקרוב, שאבו רוח-קרב חדשה, התקבצו להתקפה נגדית, בהנהגת ספיר.

כאילו לא די בכל הצרות, התקומם לפתע גם שלמה הילל. הוא נזכר שלבני עדות-המיזרח מגיע תיק כלכלי-סוציאלי, וכי מישרת שר-המישטרה היא עלבון לו ול-עדתו. היו שסברו שהילל ביקש לקפוץ מן האוניה הטובעת. אחרים חשבו שהילל חושש מפני מסקנות ועדת חורב בעניין אסון מעלות. על כל פנים — התקוממותו בשלב מאוחר זה היתה נעיצת סכין נוספת בגבו של רבין.

אולם הילל התקפל במהרה. די היה בהר

את הגזוקה, הכטייה לו רבין גם את התואר „סגן ראש-הממשלה“.

באותו רגע נעשה דבר שיצר משבר חדש במקום הרגיש ביותר: בחטיבת מפא"י. הגוף שהחזיק ברוב ימי המדינה בכל המישרות הבכירות בידיה, כנסט בילעדי מובן-מאליו — התעוררה ונדהמה. היא שמה לב, לפתע, לעובדה שכל המישרות נלקחו ממנה, אחת לאחת.

רבין אינו איש מפא"י. בעבר נחשב כעומד אישם בין מפא"י ואחדות-העבודה. עכשיו הוא על-חטיבתי. כשהוא ראש-הממשלה, איש רפ"י מקבל את הביטחון ואיש אחדות-העבודה את מישרד-החוץ — מה נותר למפא"י, מלבד האוצר? ומה ביחס לאוצר? פינחס ספיר לא רצה בו. לדעת רבים, לא השלים בסתר ליבו עם עצם העברת השלטון לרבין ולצעירים. עכשיו מצא לפתע עילה להתקומם נגדה, בשם עניין צודק: גישול הגוש המרכזי של המפלגה.

הוא השקיה פביבו, ומצא אבן גדולה מופלגת במרכז המחנה. אבא אבן — האיש שנושך ממישרדי החוץ, ושלף נמצאה לו שום מישי-רה בכירה וסבירה אחרת.

לאבן אין גב. שום גוף מיפלגתי אינו מתייצב מאחוריו. איש לא היה מוכן להיחלם למענו עד המוות הפוליטי. אבל אנשי מפא"י גם לא יכלו להשלים עם זריקתו השרירותית, כאבן שמאסו הבוגים. כל מי שרצה לחבל בהקמת הממשלה של רבין, נתקבץ לפתע מאחורי אבן.

דיין מאיים

מי יהרוג את מי. היחידי שעשה עבודה נקייה היה שמעון פרס. הוא הפיל את משה דיין וקיבל לידיו את מלוא הירושה. הכל נעשה ב-אלגנטיות — אולי מפני שדיין כבר היה פצוע אנוש. נאמנו של דיין, גד יעקובי, הסתפק בתיק בממשלה החדשה, וכל הבעי-יות נפתרו. יצחק נבון הספיד שוב בהצבעה, מרדכי בן-פורת איים להצביע נגד — אך חטיבת רפ"י פתרה את בעיותיה. כך היה נדמה.

הפוך לגמרי היה המצב באחדות-העבור. דה. שם נתגלה מצב מביש: החטיבה לא יכלה להעביר את השלטון אפילו חלקית למישרת חדשה. לא רק יגאל אלון שוגר מחדש לממשלה, אלא גם האיש המסמל בדמותו את כל התקופה שהציבור מתקומם נגדה: ישראל גלילי.

אחדות-העבודה הודיעה פומי בית על פשיטת-רגל. פשוט אין בה צעירים המסוגלים לבצע בה חידושי-מישמרות. מכל מיפלגות המדינה, מוכרז חרות, זהו הגוף הקפוא ביותר. אולם לא די היה בהשאת שני השרים

אבן מתקומם

הקודמים בממשלה. נתעוררה הבעייה הקשה של שיבוץ יגאל אלון. אלוף-הפלמ"ח נושא מזה דור את עיניו אל שני הפקידים: ראש-הממשלה ו/או שר-הביטחון. לוי אשכול וגולדה מאיר היו בכירים ממנו לגבי התפקיד הראשון. משה דיין דחק את רגלו בתפקיד השני, בנסיבות המיוחדות של 1967. הפעם נגזלו ממנו שני התפקידים בצורה שנראתה לאנשיו כפגיעה בכבודו — ושחטמו את הגולל על שני החלומות.

לתפקיד ראש-הממשלה מונה אדם שהיה פקודו של אלון בימי הפלמ"ח, ושהוא צוער פוליטי. לאלון היה קשה לשרת תחתיו. אך המורה עוד יותר היתה מסירת תיק הביטחון לאדם שאלון שונא אותו ומזולז בו.

אבן איאפשר היה לשלול מפרס את הביטחון, אחרי שהגיע בהצבעה חופשית וחשאית אל מישי-תן מישרת ראש-הממשלה. כאיש מס' 2 במיפדגה, מוגיע לו התפקיד מס' 2.

הפיתרון לאלון נמצא במישרד-החוץ. זהו אחד משלושת התיקים הבכירים. ואלון הוא מועמד סביר לו. כשר-החוץ יהיה שותף אוטומטי לכל מיטבת חדש שיקום, וייהנה ממעמד בינלאומי. **אלון התמרמר, סירב רשמית, אך נטה להסכים, כדי רדת לו את הרחיפה האחרונה, ולהמתיק לו**

ב כל מושאיזמתן ארוך מגיע הרגע. שפשוט נמאס לכולם. בלב כל אחד מן המשתתפים משתררת הזרגשה: כבר לא איכפת מה יהיה. שכולם ילכו לעזאזל. צריכים לגמור לכאן או לכאן. **משבר כזה של עייפות הגיע הי שבוטע במושאיזמתן להרכבת ממי-שלת רבין.**

תואר ריק

ל כאורה היה הקרב נטוש על התואר הריק וחסרה-המשעות ביותר במדינה כולה: „סגן ראש הממשלה“. מזה שנים נושא יגאל אלון בתואר זה.

רבין לוחם

הוא ניתן לו, בשעתו, כאשר נאלץ להסתפק במישרה הנחשבת בארץ, משום-מה, לנחותה: תפקיד שר-החינוך. כדי להשוות את עמדתו, איכשהו, לזו של מתחרהו, משה דיין, תוענקה לו הסגנות. היא מאפשרת לו לשבת בראש ישיבות הממשלה במקרים הנדירים של העדרות ראש-הממשלה. אין בה שום תוכן אחר. הנסיון הוכיח שאין היא מעניקה לאלון אפילו יתרון במי-רוץ על ירושת ראש-הממשלה.

עכשיו רצתה מפא"י לגזול מאלון את התואר הריק, כדי להעניקו כמחווה ריקה לאבא אבן, כפיצוי ריק על דבר משמעותי מאד שנלקח ממנו: מישרד-החוץ.

וכך נוצר המחזה של שני מני-היגרים דגולים, המתקוטטים כשני ירדים על תואר ריק, ומבשילים את הקמת הממשלה החדשה.

אש ומלפיים

אולם למעשה היה זה רושם מטעה לגמרי. לא זה היה הנושא האמיתי של הקרב.

במרכזו עמד ניתוח קשה ומכאיב — הדחת הגווארדיה הישנה של תנועת-העבודה.

הדרקונים הזקנים היו עיימים ופצועים. אך נסתבר שעוד שרדה בהם רוח-קרב. הם ירקו אש ושדפו מלפיים. יורשיהם הצעירים ידעו שצריכים לחרוג אותם — כי אחי-רת היתה נקמתם אוימה.

אבל זה לא היה קל, והצעירים היססו, התלבטו וחששו. ברגע אחד, השבוע, שוב לא היה ברור

פרס מתגונן

דעה שמחפשים ספרדי-מיקצועי אחר במי-קיו, כדי שייכנע.

על סף השלמת המלאכה, היה נדמה לפתע שרבין נכשל בהקמת הממשלה. בישלון כזה היה פירוי שו, כמובן, היסוד הקאריירה הי פוליטית שלו. אין נותנים לאדם הזדמנות כזאת פעמיים. ואילו כל הצעירים שנתנו לו יד, החלו רועי-דים מפני הנקמה האפשרית של הדרקונים.

משום-כך החלה מייד ההתקפה הנגדית — ויצאה הקריאה: להציל את רבין!